2024/2010

23.7.2024

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/2010,

22. juuli 2024,

mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Armeenia Vabariigi relvajõudude toetamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ([1]) loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks aluslepingu artikli 21 lõike 2 punkti c kohaselt. Eelkõige kasutatakse Euroopa rahutagamisrahastut otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 kohaselt selliste abimeetmete rahastamiseks nagu kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmed.

(2) Euroopa Liidu välis- ja julgeolekupoliitika 2016. aasta üldises strateegias on seatud eesmärgid tugevdada julgeoleku ja kaitse valdkonda, panustada liidust idas asuvate riikide ja ühiskondade vastupanuvõimesse, töötada välja konfliktide ja kriiside puhul kasutatav integreeritud lähenemisviis, edendada ja toetada piirkondlikke koostöökorraldusi ning tugevdada üleilmset juhtimist, mis põhineb rahvusvahelisel õigusel, sealhulgas inimõigusi käsitleval rahvusvahelisel õigusel ja rahvusvahelisel humanitaarõigusel.

(3) 21. märtsil 2022 kiitis liit heaks strateegilise kompassi, eesmärgiga saada tugevamaks ja võimekamaks julgeoleku tagajaks, sealhulgas toetades partnerite kaitsevõimet Euroopa rahutagamisrahastu suurema kasutamise abil.

(4) Liit on pühendunud sellele, et tõhustada ulatuslikku poliitilist ja majanduslikku partnerlust ja koostööd Armeenia Vabariigiga, mis põhineb ulatuslikul ja laiendatud partnerluslepingul ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Armeenia Vabariigi vahel ([2]) (edaspidi „laiendatud partnerlusleping“) ning edendada tihedate poliitiliste suhete arendamist. Laiendatud partnerluslepingu artikli 5 lõike 1 kohaselt jätkavad liit ja Armeenia Vabariik dialoogi ja koostöö tugevdamist välis- ja julgeolekupoliitika (sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP)) valdkonnas, käsitledes eelkõige konfliktide ennetamise ja kriisiohjamise, riskide vähendamise, küberturvalisuse, julgeolekusektori reformi, piirkonna stabiilsuse, desarmeerimise, massihävitusrelvade leviku tõkestamise, relvastuskontrolli ja relvaekspordi kontrolli küsimusi.

(5) Liit tunnustab Armeenia Vabariigi kavatsust panustada tulevikus liidu ÜJKP missioonidesse ja operatsioonidesse ning peab tervitatavaks Armeenia Vabariigi 2023. aasta novembri ametlikku taotlust alustada läbirääkimisi lepingu üle, mille eesmärk on luua raamistik tema osalemiseks liidu kriisiohjeoperatsioonides.

(6) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja sai 30. jaanuaril 2024 Armeenia Vabariigilt taotluse, milles paluti liidul abistada Armeenia Vabariigi relvajõude olulise varustuse hankimisel, et tugevdada nende logistikaüksuste ja sõjaliste meditsiiniüksuste suutlikkust.

([1]) Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).
([2]) ELT L 23, 26.1.2018, lk 4.

(7) Abimeetmete rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, ([3]) ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

(8) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriigi põhimõtet ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Abimeetme loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Armeenia Vabariiki (edaspidi „toetusesaaja“).

2. Abimeetme eesmärgid on järgmised:

a) aidata tugevdada Armeenia Vabariigi relvajõudude suutlikkust, et suurendada riigi julgeolekut, stabiilsust ja vastupanuvõimet kaitsesektoris kooskõlas liidu üldise Armeenia Vabariiki käsitleva poliitikaga;

b) võimaldada Armeenia Vabariigi relvajõududel suurendada tegevuse tulemuslikkust, kiirendada liidu standarditele vastavuse saavutamist ja edendada koostalitlusvõimet ning seeläbi paremini kaitsta tsiviilelanikke kriisides ja hädaolukordades;

c) tugevdada Armeenia Vabariigi suutlikkust osaleda tulevastes liidu ÜJKP sõjalistes missioonides ja operatsioonides.

3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmest logistikaseadmeid, mis ei ole mõeldud surmava jõu kasutamiseks, nimelt mobiilse välilaagri suutlikkus pataljonisuuruse üksuse jaoks, mis hõlmab 1. taseme meditsiinitaristut ning asjakohaseid teenuseid ja rajatisi.

Abimeede hõlmab ka varusid ja teenuseid, sealhulgas taotluse korral tehnilise väljaõppe andmist.

4. Abimeetme kestus on 30 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise päevast.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ettenähtud lähtesumma on 10 000 000 eurot.

2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning järgides Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“) sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.

2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:

a) abimeetmest toetatavad Armeenia Vabariigi relvajõudude üksused järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;

b) abimeetme raames antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks see anti;

([3]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

c) abimeetme raames antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu selle olelusringi jooksul;

d) abimeetme raames antud vara ei lähe kaduma ning seda ei anta selle olelusringi lõpus ilma otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komitee nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on nimetatud kokkulepetes kindlaks määratud.

3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetme raames toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrgel esindajal lasub vastutus tagada käesoleva otsuse rakendamine kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning järgides Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda ning terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.

2. Käesoleva otsuse artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusi viib ellu abimeetmete haldur, sealhulgas halduskokkulepete kaudu vastavalt otsuse (ÜVJP) 2021/509 artiklile 37.

Artikkel 5

Järelevalve, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teeb järelevalvet toetusesaaja artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmise üle. Kõnealust järelevalvet kasutatakse selleks, et suurendada teadlikkust kooskõlas artiklis 3 sätestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidata vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, abimeetmest toetatavate Armeenia Vabariigi relvajõudude üksuste poolt.

2. Varustuse ja varude tarnimisele järgnev kontroll korraldatakse alljärgnevalt:

a) tarne nõuetekohasuse tõendamine, mille puhul lõppkasutaja relvajõud allkirjastavad Euroopa rahutagamisrahastu tarnesertifikaadid omandiõiguse üleminekul;

b) tegevusaruandlus, mille puhul toetusesaaja esitab abimeetmest antud varustuse, varude ja teenuste abil läbiviidud tegevuste kohta igal aastal aruande seni, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee ei pea seda aruandlust enam vajalikuks;

c) kohapealsed kontrollkäigud, mille käigus toetusesaaja annab kõrgele esindajale ja Euroopa rahutagamisrahastu audiitoritele taotluse korral juurdepääsu, et teha kohapealseid kontrolle ja Euroopa rahutagamisrahastu auditeid.

3. Pärast abimeetme lõpetamist korraldab kõrge esindaja lõpphindamise, et anda hinnang selle kohta, kas abimeede aitas kaasa artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuue kuu järel abimeetme rakendamise kohta aruande kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63. Abimeetmete haldur annab otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, edastades sealhulgas teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

Artikkel 7

Peatamine ja lõpetamine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 22. juuli 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES